



BESCHIKKING D.D. 6 SEPTEMBER 2012 - ZAAKNUMMER 2012-006071 VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Ontgrondingenwet

Ontgroning in de gemeente Arnhem
Uiterwaardvergraving Meinerswijk

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op de aanvraag van Rijkswaterstaat van 30 maart 2012 om vergunning voor het ontgronden van percelen in de gemeente Arnhem.

I GEGEVENS

1. AANVRAAG

Bij brief van 30 maart 2012 is door Rijkswaterstaat een aanvraag om vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet ingediend voor het ontgronden van de percelen kadastraal bekend Arnhem, sectie E, nrs. 2544, 2679 en 4448 en sectie AA, nrs. 620, 621, 642, 667, 737, 738 en 740 in de gemeente Arnhem. Perceel 621 stond niet genoemd in de aanvraag maar valt wel binnen het te ontgronden gebied. Perceel 740 stond in de aanvraag maar valt buiten de ontgroning waarvoor deze vergunning wordt gevraagd.

BESCHRIJVING AANVRAAG

Naar aanleiding van hoge rivierwaterstanden in 1993 en 1995, die bijna tot dijkdoorbraken hebben geleid, heeft de overheid besloten meer ruimte te geven aan de grote rivieren om de veiligheid tegen overstromingen te verbeteren. In de Planologische Kernbeslissing (PKB) Ruimte voor de Rivier heeft het kabinet een samenhangend pakket van rivierverruimende maatregelen voorgesteld. Eén van die maatregelen is de uiterwaardvergraving Meinerswijk. De Uiterwaardvergraving Meinerswijk te Arnhem is noodzakelijk om het rivierwater beter te verdelen over de Neder-Rijn en de IJssel zodat een optimale afvoerverdeling tussen Neder-Rijn en IJssel wordt hersteld. Ook moet de maatregelen een waterstanddaling van 7 cm in de Neder-Rijn opleveren.

Het project uiterwaardvergraving Meinerswijk omvat een aantal onderdelen, waarvan het graven van een geul in de groene rivier bij de John Frostbrug (in de documenten behorende bij de aanvraag aangeduid als maatregel D) en het graven van een geul van de Plas van Bruil richting de Neder-Rijn (in de documenten behorende bij de aanvraag aangeduid als maatregel F2) vergunningplichtig zijn op grond van de Ontgrondingenwet. Het verlagen van de zomerkade (in de documenten behorende bij de aanvraag aangeduid als maatregel F1) tussen de Neder-Rijn en de Plas van Bruil is op zich niet vergunningplichtig maar is als onderdeel van het integrale project in de aanvraag opgenomen.

De oppervlakte van het in te richten gebied is 21,6 ha. De feitelijke ontgroning is 16,4 ha groot. De maximale ontgrondingsdiepte bedraagt 4,50 m beneden het huidige maaiveld. Bij de aangevraagde ontgroning komt circa 367.300 m³ specie vrij, waarvan circa 341.000 m³ wordt afgevoerd en het overige deel ter plaatse wordt verwerkt. De aanvrager is voornemens het plan in een periode van 2 jaar uit te voeren. De aanvraag bevat een meer uitgebreide beschrijving van het integrale project dus inclusief de onderdelen van het plan die niet vergunningplichtig zijn ingevolge de Ontgrondingenwet.

Op ons verzoek heeft initiator RD-coördinaten en terreinhoogtes op de tekeningen aangegeven.

Afgezien van deze wijzigingen, wijken de tekeningen niet af van de tekeningen die in eerste instantie bij de aanvraag zijn ingediend.

Natuur

In opdracht van de aanvrager zijn de effecten van de voorgenomen inrichtingsmaatregelen op de natuur onderzocht en beschreven. Het onderzoeksrapport is bij de aanvraag gevoegd. Conclusie van dit rapport is dat wet- en regelgeving op het gebied van natuur geen belemmering vormt voor de aangevraagde ontgroning.

Archeologie

In opdracht van de aanvrager is het plangebied onderzocht op mogelijke archeologische waarden. Een rapport van dit archeologisch vooronderzoek is bij de aanvraag gevoegd. Over dit onderzoek is in een eerder stadium contact geweest tussen de aanvrager en de gemeente Arnhem, die in het kader van andere regelgeving dan de Ontgrondingenwet bevoegd gezag is voor archeologie in het plangebied. De gemeente Arnhem heeft als bevoegd gezag een selectiebesluit genomen op basis van dit onderzoek.

Milieu

Ten behoeve van de aanvraag is milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd en is een grondstromenplan opgesteld. Door middel van de milieukundige bodemonderzoeken is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse in kaart gebracht. Conclusie is dat een groot deel van de grond vrij toepasbaar is en een klein deel nooit toepasbaar.

2. PLANOLOGISCHE SITUATIE

De te graven geul in de groene rivier bij de John Frostbrug (maatregel D) ligt binnen de bestemmingsplannen Uitbreidingsplan De Stadsblokken en Rivierzone. In het eerstgenoemde plan heeft het gebied de bestemming "Agrarisch gebied zonder bebouwing". In het bestemmingsplan Rivierzone heeft het gebied de bestemming "Natuur" en de dubbelbestemming "Waterstaat". De te realiseren geul is in strijd met de bestemming "Agrarisch gebied zonder bebouwing".

De te graven geul tussen de Plas van Bruil en de Neder-Rijn (maatregel F2) en de te verlagen zomerkade (F1) liggen binnen het bestemmingsplan "Polder Meinerswijk" en hebben de bestemming Agrarisch gebied/waterstaatsdoeleinden. Deze maatregelen zijn niet strijdig met het bestemmingsplan.

In de provinciale structuurvisie Streekplan Gelderland 2005 ligt het plangebied in het waardevolle landschap uiterwaarden Neder-Rijn en deels in de ecologische hoofdstructuur met status natuur.

3. PROCEDURE

Vergunningplicht

Op grond van artikel 3, eerste lid van de Ontgrondingenwet is het verboden te ontgronden zonder vergunning. Volgens artikel 8, tweede lid, zijn wij bevoegd om over deze aanvraag te beslissen.

De vergunningplicht geldt voor de genoemde maatregelen D en F2. De aanpassingen aan de zomerkade (maatregel F1 en F3) zouden naar ons oordeel zijn vrijgesteld van vergunningplicht op grond van artikel 1, lid e van de Gelderse Ontgrondingenverordening 1997. Omdat ze onderdeel uitmaken van het integrale project en daarom in de aanvraag zijn opgenomen hebben wij besloten het verlagen van deze kade in de onderhavige vergunning op te nemen.

Gecoördineerde procedure

De voorbereiding en bekendmaking van de besluiten ter uitvoering van het project uiterwaardvergraving Meinerswijk worden gecoördineerd. Deze coördinatie vindt plaats op basis van het besluit van Provinciale Staten van Gelderland op 9 november 2011 tot toepassing van de provinciale coördinatieregeling (thans artikel 3.33 lid 1 onder a van de Wet ruimtelijke ordening (Wro)). Deze coördinatie heeft betrekking op de volgende besluiten: het projectplan op grond van de Waterwet en de beschikkingen op grond van de Waterwet, de Ontgrondingenwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Flora- en Faunawet.

De coördinatie heeft tot doel de voorbereiding en bekendmaking van de besluiten voor het project af te stemmen en gelijktijdig te laten plaatshebben.

De coördinatie heeft tot gevolg dat op deze besluiten de procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en de bijzondere regels in artikel 3.33 lid 4 Wro van toepassing zijn.

De ontwerpbesluiten hebben voor eenieder ter inzage gelegen van 14 juni 2012 tot en met 25 juli 2012. Binnen deze zes weken bestond de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Gedurende deze periode is op 26 juni 2012 is een informatiebijeenkomst gehouden over het project en de ontwerpbesluiten. Tijdens deze bijeenkomst bestond de mogelijkheid mondeling zienswijzen in te dienen.

Gedurende de tervisieligging zijn op de ontwerpbesluiten gezamenlijk drie zienswijzen ingebracht. De zienswijzen hebben niet geleid tot wijzigingen in de besluiten. Als beantwoording van de zienswijzen hebben de bevoegde gezagen gezamenlijk de "Nota van Antwoord Ruimte voor de Rivier Meinerswijk" opgesteld. Deze nota is opgenomen als bijlage bij dit besluit en maakt daar deel van uit.

Milieueffectrapportage

Ingevolge de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage dient voor de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem een milieueffectrapportage (MER) te worden opgesteld in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 25 hectare (ha) of meer (onderdeel C, categorie 16.1.). Vanaf 12,5 ha of meer is de m.e.r. beoordelingsplicht van toepassing (onderdeel D, categorie 16.1.).

De aanvraag valt beneden de bovenvermelde drempelwaarde voor directe m.e.r.plicht, maar boven de grens van de m.e.r. beoordelingsplicht. Het projectplan Waterwet is ook m.e.r. beoordelingsplichtig. Daarom hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu gezamenlijk beoordeeld of er bij het project sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Dit is niet het geval. Gedeputeerde Staten en de Staatssecretaris hebben op 11 april 2012 gezamenlijk besloten dat voor de uiterwaardvergraving Meinerswijk, waarop de onderhavige ontgrondingsvergunning van toepassing is, geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

4. ADVIEZEN

De gemeente Arnhem heeft bij brief van 24 mei 2012 medegedeeld dat de aangevraagde ontgroning onder de huidige bestemmingen deels niet uitgevoerd kan worden, maar dat een voorbereidingsbesluit is genomen en dat het project niet strijdig is met de stedenbouwkundige inzichten voor het gebied.

Rijkswaterstaat heeft per brief, gedateerd 31 juli 2012, medegedeeld geen bezwaar te hebben tegen de aangevraagde ontgroning.

Waterschap Rivierenland heeft per brief, verzonden op 31 juli 2012, medegedeeld dat de vergunning conform de wensen en eisen van het waterschap is.

II BELANGENAFWEGING

De Ontgrondingenwet bepaalt dat besluiten op ontgrondingsaanvragen worden genomen op basis van een afweging van de betrokken belangen.

In het onderhavige geval gaat het om de volgende belangen:

- a veiligheid tegen overstromingen;
- b planologie;
- c natuur;
- d archeologie;
- e milieu

Ad a veiligheid tegen overstromingen

Het project uiterwaardvergraving Meinerswijk is een van de projecten die in het kader van de PKB Ruimte voor de Rivier worden uitgevoerd om het stroomgebied van de Rijn beter te beschermen tegen overstromingen. Door meer ruimte voor de rivier te maken, zoals met dit project beoogd wordt, kunnen water, ijs en sediment beter wegstromen naar zee en treden minder hoge waterstanden in de rivier op, waardoor het risico op overstromingen afneemt. Daarnaast is het voor de veiligheid van belang te zorgen voor een optimale verdeling van het water over de Waal, IJssel en Neder-Rijn. Ook hiervoor is de uiterwaardvergraving Meinerswijk essentieel.

Uit oogpunt van veiligheid beoordelen wij de aanvraag positief.

Ad b planologie

De aangevraagde ontgroning past gedeeltelijk niet binnen de huidige bestemming. De gemeente heeft echter aangegeven bereid te zijn planologische medewerking te verlenen. Hiermee wordt de planologische belemmering voor uitvoering van de ontgroning weggenomen.

De aangevraagde ontgroning heeft geen invloed op de kernkwaliteiten van het waardevolle landschap uiterwaarden Neder-Rijn. Met de aangevraagde ontgroning wordt riviergebonden natuur toegevoegd in een gebied dat grotendeels uit grasland met een beperkte natuurwaarde bestaat. De ontgroning levert daarmee een bijdrage aan de kwaliteit van de ecologische hoofdstructuur.

Uit het oogpunt van ruimtelijk beleid beoordelen wij de aanvraag positief.

Ad c natuur

In het tot de aanvraag behorende onderzoeksrapport ecologie wordt geconcludeerd dat wet- en regelgeving op het gebied van natuur geen belemmering vormt voor de aangevraagde ontgroning. Wij onderschrijven deze conclusie.

In het Natuurbeheerplan Gelderland 2012 heeft het gebied waar de ingreep F2 is gepland het beheertype "Kruiden- en faunarijk grasland". Hier geldt in het Natuurbeheerplan de ambitie om het type "Rivier- en moeraslandschap" te realiseren. Dit laatste type wordt gekenmerkt door verschillende natuurtypen, passend bij het riviersysteem. Door de aangevraagde ontgroning gaat grasland verloren en komen daar nattere natuurtypen met een grotere dynamiek voor terug. Dit betekent dat het beheertype waarvoor de ambitie geldt wordt gerealiseerd.

Aan het deel waar de ingreep D is gepland is voor een deel het beheertype "Kruiden- en faunarijk grasland" toegekend. Voor het overige deel is geen beheertype opgenomen in het Natuurbeheerplan 2012. Het realiseren van een element dat behoort tot rivier- en moeraslandschap ter plaatse beoordelen wij, hoewel in het Natuurbeheerplan het beheertype "Kruiden- en faunarijk grasland" is toegekend, als een positieve ontwikkeling voor de natuur. Het areaal grasland dat verdwijnt is slechts een klein deel van het totale aandeel grasland in het gebied en er komt hoger gewaardeerde, meer riviergebonden natuur voor terug. Uit oogpunt van natuur beoordelen wij de aanvraag positief.

Ad d archeologie

In het tot de aanvraag behorende archeologisch vooronderzoek wordt geconcludeerd dat op

beide locaties waarvoor vergunning wordt aangevraagd mogelijk archeologische waarden zullen worden verstoord. Wij onderschrijven deze conclusie. Archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden wordt aanbevolen en er worden praktische aanbevelingen gedaan over de planning van de graafwerkzaamheden. In het selectiebesluit van de gemeente Arnhem wordt aanbevolen aanvullend bureauonderzoek te verrichten naar resten uit de Tweede Wereldoorlog en de IJssellinie en de graafwerkzaamheden archeologisch te laten begeleiden. Ook worden enkele praktische aanbevelingen uit het archeologisch vooronderzoek overgenomen. Wij onderschrijven de aanbevelingen uit het selectieadvies van de gemeente Arnhem en zullen bij de goedkeuring van de afspraken omtrent archeologie bewaken dat hieraan wordt voldaan. Wij zullen in de vergunning voorschriften opnemen om een goede omgang met het archeologisch belang te borgen. Hiermee achten wij het archeologisch belang bij deze ontgroning voldoende gewaarborgd.

Ad e milieu

De milieukundige situatie van de bodem is middels het historisch onderzoek en het waterbodemonderzoek in beeld gebracht. Conclusie is dat een groot deel van de grond vrij toepasbaar is en een klein deel nooit toepasbaar. Wij onderschrijven deze conclusie. Blijkens de aanvraag is goed in kaart gebracht welke stappen nog moeten worden ondernomen om een verantwoorde verwerking van de vrijkomende grond te garanderen. Het tot de aanvraag behorende grondstromenplan biedt hiervoor een goede basis. De volledige voorgenomen ontgraving ligt in de uiterwaard. De gronden behoren tot de waterbodem en vallen hiermee onder de Waterwet.

De milieubelangen die met het afgraven en eventueel hergebruik van de vrijkomende grond gemoeid zijn worden gewaarborgd door de Waterwet. Hoewel nog niet van alle percelen de volledige milieuhygiënische kwaliteit geheel in kaart is gebracht, is naar ons oordeel uitgesloten dat de aangevraagde ontgroning om milieuhygiënische redenen niet uitvoerbaar is.

In het kader van de Waterwet is het uitvoeren van een nader onderzoek niet van toepassing. Het vergroeven van de sterk verontreinigde grond dient te worden vastgelegd in een werkplan en gemeld in het kader van het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi). De melding met als bijlage het werkplan wordt minimaal vijf werkdagen voor aanvang ingediend bij het Bevoegd Gezag.

Wij zullen in de vergunning de voorwaarde opnemen dat de ontgroning niet mag aanvangen voordat is aangetoond dat het werkplan voor de betreffende locatie is goedgekeurd door het bevoegd gezag. Hiermee achten wij het milieubelang bij deze ontgroning voldoende gewaarborgd.

Andere belangen die geschaad zouden kunnen worden door de aangevraagde ontgroning zijn voor zover ons bekend niet in het geding.

CONCLUSIE

Op grond van bovenstaande overwegingen komen wij tot de conclusie dat de aangevraagde ontgroning van belang is uit het oogpunt van veiligheid, ruimtelijk beleid en natuur. Uit oogpunt van archeologie en milieu ontmoet de ontgroning geen overwegende bezwaren. Dit betekent dat de vergunning kan worden verleend.

III BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland,
gelet op de Ontgrondingenwet en de Gelderse Ontgrondingenverordening 1997

HEBBEN BESLOTEN

Aan Rijkswaterstaat vergunning te verlenen voor het ontgronden van de percelen, kadastraal bekend Arnhem, sectie E, nrs. 2544, 2679 en 4448 en sectie AA, nrs. 620, 621, 642, 667, 737 en 738, onder de volgende voorschriften.

Oplevering

1. Houder van de vergunning, hierna te noemen “de houder”, is verplicht de ontgroning uit te voeren en in te richten overeenkomstig de aan dit besluit toegevoegde en daarvan deel uitmakende gewaarmerkte tekeningen met aanduiding RW1809.303.2001 en RW1809.303.2002, beide d.d 08-03-2012, met dien verstande dat geen ontgroning mag plaatsvinden buiten de insteek en beneden het vlak van de taluds en bodemlijnen.
2. Bij tussentijdse beëindiging van de ontgroning moet deze worden afgewerkt volgens door Gedeputeerde Staten nader te stellen voorschriften.
3. De ontgroning krachtens dit besluit moet volgens de gestelde voorwaarden opgeleverd zijn binnen 3 jaar na aanvang van de ontgrondingswerkzaamheden.
4. De houder is verplicht binnen 3 maanden na afronding van de ontgrondingswerkzaamheden revisietekeningen aan Gedeputeerde Staten toe te zenden waarop de eventuele verschillen tussen de vergunningstekeningen en oplevering zijn aangegeven.

Start ontgroning

5. De houder is verplicht een werkplan op te stellen, aangevende de wijze waarop, en ook de volgorde en de tijdsduur waarin, de te verrichten ontgrondingswerkzaamheden (ontgravings-, opslag- en inrichtingswerkzaamheden) zullen worden uitgevoerd. Het werkplan moet in ieder geval bevatten:
 - het materiaal waarmee en de wijze waarop de diverse werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - een specificatie van de hoeveelheden in depot te zetten en voor aanvulling te gebruiken specie;
 - de situering van de benodigde depots;
 - de voorzieningen ten behoeve van het specietransport;
 - de termijn waarop de werkzaamheden worden afgerond.

Bedoeld werkplan moet in tweevoud aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring worden toegezonden.

Met de ontgroning krachtens dit besluit mag niet worden begonnen voordat het werkplan door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd.

De werken moeten volgens het goedgekeurde plan ten genoegen van Gedeputeerde Staten worden uitgevoerd.

6. Met de ontgroning krachtens dit besluit mag, op locaties waarbij de waterbodem verontreinigd is boven de interventiewaarde, niet worden begonnen voordat een werkplan in het kader van het Blbi voor de betreffende locaties is goedgekeurd door het betreffende bevoegd gezag.
7. Met de ontgroning krachtens dit besluit mag niet worden begonnen voordat door Gedeputeerde Staten is ingestemd met de afspraken die houder daaromtrent heeft gemaakt met een archeologisch adviesbureau. De afspraken omtrent archeologische begeleiding moeten in tweevoud aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring worden toegezonden. De begeleiding moet volgens de goedgekeurde afspraken ten genoegen van Gedeputeerde Staten worden uitgevoerd.
8. De houder is verplicht de aanvang van de ontgroning minimaal twee weken van te voren te melden bij het provincieloket van de provincie Gelderland, tel. (026) 359 99 99.
9. De houder is verplicht voor aanvang van de ontgrondingswerkzaamheden een digitaal bestand (uitwisselingsformaat DXF of NEN 1878) van de uitvoeringstekeningen zoals

10. bedoeld in voorschrift 5 aan Gedeputeerde Staten beschikbaar te stellen.
11. Indien bij de graafwerkzaamheden geen gebruik wordt gemaakt van GPS-apparatuur voor de plaatsbepaling dient voor aanvang van de ontgroning de insteek van de ontgroning in het terrein met voldoende deugdelijke palen uitgezet te worden. Deze palen dienen gedurende de ontgroning in stand gehouden te worden. Een uitzetkening moet op het werk aanwezig zijn.

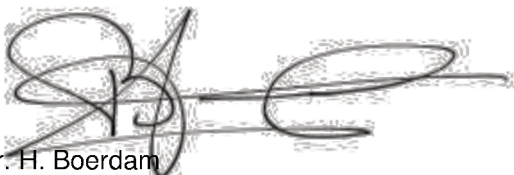
Uitvoering

12. De ontgrondingswerkzaamheden moeten zoveel mogelijk volgens natuurtechnische principes worden uitgevoerd, dus:
 - ontgroning in één werkgang uitvoeren;
 - niet profileren en egaliseren;
 - reeds ontgraven terreingedeelten niet meer berijden;
 - spoorvorming voorkomen, zo nodig door het gebruik van rijplaten.
13. Het terrein moet in ordelijke toestand worden gehouden.

Geldigheidsduur

14. Deze vergunning vervalt drie jaar na datum verlening, indien met het ontgronden krachtens deze beschikking geen begin is gemaakt.
Indien de vergunning is opgeschort wordt de genoemde termijn verlengd met de duur van de schorsing.
Indien een aanvraag tot verlenging is ingediend wordt de genoemde termijn opgeschort tot de beslissing op de verlengingsaanvraag van kracht is.
Zolang deze aanvraag in behandeling is, mag van de vergunning geen gebruik worden gemaakt.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,



mr. H. Boerdam
teammanager Vergunningverlening Water Ontgroningen
en Natuur

Om mogelijke schade aan eventuele kabels en leidingen te voorkomen, raden wij aan contact op te nemen met het Kabels en Leidingen Informatiecentrum, onderdeel van het Kadaster (tel. 0800-0080 of via www.kadaster.nl/klic). Volgens de KLIC-procedure dient dit minimaal drie werkdagen voor het begin van de werkzaamheden te geschieden. Aan het KLIC kan worden doorgegeven waar en wanneer de ontgrondingswerkzaamheden zullen plaatsvinden. Het KLIC informeert de betrokken kabel- en leidingbeheerders, die vervolgens op hun beurt contact zullen opnemen met degene die de KLIC-melding heeft gedaan.

De Flora- en Faunawet verbiedt het verstoren van broedvogels. Hiervoor worden geen ontheffingen verleend. Dit betekent dat tijdens het broedseizoen mogelijk op een aangepaste manier gewerkt moet worden teneinde verstoring van broedvogels te voorkomen.

Als tijdens de ontgrondingswerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen dient dit op grond van de Monumentenwet 1988 direct gemeld te worden bij de gemeente waar de ontgrondingswerkzaamheden worden uitgevoerd.

Beroep

Belanghebbenden die hun zienswijze bij het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht of belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij daarop geen zienswijze naar voren hebben gebracht, kunnen in de periode zoals aangegeven in de bekendmaking beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Belanghebbenden kunnen beroep aantekenen, ook wanneer zij geen zienswijze hebben ingediend, tegen alle wijzigingen in de definitieve besluiten ten opzichte van de ontwerpbesluiten. Echter bij de vaststelling van de definitieve besluiten zijn geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Hierdoor ontbreekt deze beroepsgrond.

Op 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet (Chw) in werking getreden. Deze wet bevat onder andere bijzondere procedurele bepalingen voor de beroepsprocedure. Op 13 april 2011 is een Algemene maatregel van Bestuur op basis van deze wet afgekondigd, waardoor alle projecten ter uitvoering van het programma Ruimte voor de Rivier onder de werking van de Chw vallen. Dit betekent dat op de genomen besluiten afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Chw van toepassing is. Belanghebbenden moeten daardoor in het beroepschrift gemotiveerd aangeven welke beroepsgronden worden aangevoerd. Na afloop van de beroepstermijn kunnen de beroepsgronden niet meer worden aangevuld. Belanghebbenden dienen in het beroepschrift aan te geven dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor het behandelen van het beroepschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.

Bijlage: Nota van Antwoord



Nota van Antwoord Ruimte voor de Rivier Meinerswijk

1.1 1. Inleiding

De ontwerpbesluiten Ruimte voor de Rivier Meinerswijk hebben vanaf donderdag 14 juni 2012 tot en met woensdag 25 juli 2012 voor een ieder ter inzage gelegen. Daarop zijn drie zienswijzen binnengekomen.

De mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen betrof de volgende ontwerpbesluiten en bijbehorende documenten:

1. het ontwerpprojectplan op grond van de Waterwet door de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu voor het wijzigen van het waterstaatswerk de Neder-Rijn;
2. de ontwerpomgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Arnhem heeft betrekking op het gebruiken van de gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan of een voorbereidingsbesluit en het uitvoeren van een werk, geen gebouw zijnde of van werkzaamheden in gevallen waarin dat bij bestemmingsplan of voorbereidingsbesluit is bepaald;
3. het ontwerpbesluit op grond van de Ontgrondingenwet van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland heeft betrekking op de benodigde ontgrondingen ten behoeve van de werkzaamheden;
4. het ontwerpbesluit op grond van de Flora- en faunawet door de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voor het verrichten van handelingen welke beschermde soorten kunnen verstoren, vernietigen, beschadigen, verwijderen, verontrusten en andere handelingen die het voorgaande tot gevolg kunnen hebben;
5. de ontwerpwatervergunning op basis van de Keur Waterschap Rivierenland 2009 voor het buitendijks graven van een nevengeul in de buitenbeschermingszone, het buitendijks realiseren van een instroomdrempel door middel van het verhogen van een grondlichaam in de beschermingszone en het ophogen van een fietspad in de kernzone van een primaire waterkering nabij dijkpaalnummer DR147 in het kader van het project "Uiterwaardvergraving Meinerswijk" te Arnhem, percelen kadastraal bekend gemeente Arnhem, sectie E, nummers 2544, 2679, 4448 en 4450 en sectie W, nummer 4094.

In hoofdstuk 2 is een overzicht van de indieners van zienswijzen weergegeven. Het nummer in de eerste kolom refereert in het vervolg naar de betreffende indiener.

In hoofdstuk 3 zijn de ingediende zienswijzen kernachtig samengevat en van een reactie voorzien. Indien de zienswijze aanleiding geeft tot wijziging, dan is de wijziging beschreven en tevens is vermeld in welk(e) besluit(en) de wijziging wordt doorgevoerd.

2 2. Indieners zienswijzen

In onderstaande tabel zijn de personen/instanties weergegeven die een zienswijze hebben ingediend.

nr	naam	adres	postcode	plaats	dd post	type
1	Stichting EVS-Ecovrede, dhr. S. Fonk	Postbus 60051	6800 JB	Arnhem	26-06-2012	mondelijke zienswijze
2	Vrienden van Meinerswijk en het Arnhemse Polderlandschap, de heer H. van Rheede	Klapstraat 58	6842 AG	Elden	26-06-2012	schriftelijke zienswijze
3	de heer F.W. van den Berg	Sint Gangulphusplein 21	6832 AT	Arnhem	25-07-2012	schriftelijke zienswijze

3 3. Beantwoording zienswijzen

nr	besluit	zienswijze	reactie op zienswijze	wijziging	wijziging besluit(en)
1	algemeen/ omgeving svergunning	Wenst in het plan ruimte voor pilotplekken voor (burger)initiatieven op het gebied van lokale voedselproductie (bijvoorbeeld viskweek) en duurzame energie (bijvoorbeeld benutten waterstroming, zonnepanelen, windenergie, biomassa enzovoorts).	<p>Het project Uiterwaardvergraving Meinerswijk betreft het uitvoeren van diverse maatregelen teneinde de Neder-Rijn meer ruimte te geven. Deze maatregelen worden op diverse plekken in het gebied Stadsblokken-Meinerswijk uitgevoerd (zie afbeelding 1.1 in bijlage 1).</p> <p>Rijkswaterstaat PDR voert het project uit, maar is geen eigenaar van de betrokken gronden in het gebied. Het project ziet ook uitsluitend op het uitvoeren van de werkzaamheden in het kader van de uiterwaardvergraving. Nadat de werkzaamheden zijn uitgevoerd, is het aan de beheerder en de eigenaar van de gronden om te bepalen hoe het gebied verder ingericht wordt.</p> <p>In de Gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk (vastgesteld op 23 april 2012) is door de gemeente Arnhem de invulling van het gebied op hoofdlijnen vastgelegd. Mogelijk zal het in het kader van de uitvoering van de gebiedsvisie zijn, dat gevolg gegeven kan worden aan uw wens.</p>	geen	geen
2	algemeen/ omgeving svergunning	<p>Er liggen brokstukken van de pijlers van de John Frostbrug aan de zuidelijke zijde. Deze brokstukken zijn afkomstig van eerdere bruggen die tijdens de oorlog zijn vernield dan wel beschadigd.</p> <p>Het verzoek is om de brokstukken een plaats te geven in nabijheid van de brug aan de linkeroever (zuidzijde) waarbij het verhaal over de geschiedenis van de brug verteld kan blijven worden.</p>	<p>Tezamen met de indieners van de zienswijzen is op maandag 23 juli jl. het gebied bezocht en is gekeken waar de brokstukken liggen. Gebleken is dat de brokstukken aan de noordzijde van pijler C van de John Frostbrug liggen (zie ook afbeelding 1.2 van bijlage 1).</p> <p>In het gebied waar de brokstukken liggen vinden in het kader van het project Uiterwaardvergraving Meinerswijk geen vergravingen plaats. De vergraving in de Groene Rivier onder de John Frostbrug (bouwsteen D) vindt verder zuidwaarts plaats (bij pijlers D tot en met G). Het</p>	geen	geen

provincie
GELDERLAND

nr	besluit	zienswijze	reactie op zienswijze	wijziging	wijziging besluit(en)
			<p>ophogen van de zomerkade (bouwsteen O*) vindt plaats tussen pijlers C en D. Ook daar zijn geen brokstukken gelegen.</p> <p>Uit archeologisch en cultuurhistorisch bureau- en veldonderzoek blijkt dat het gebied Stadsblokken-Meinerswijk, en dan vooral Meinerswijk, een gebied is met veel archeologische en cultuurhistorische waarden. Het gebied heeft een middelhoge tot hoge archeologische verwachtingskans.</p> <p>Vanwege deze verwachtingswaarde is voor hiervoor genoemde bouwstenen D, O* maar ook voor bouwsteen F2-3 (het graven van een verbinding tussen de Plas van Bruil en de Neder-Rijn) een Programma van Eisen (PvE) voor archeologisch onderzoek opgesteld door de gemeente Arnhem. In dit PvE is aangegeven dat er resten van de vernietigde John Frostbrug aangetroffen kunnen worden. De werkzaamheden tijdens de realisatiefase moeten uitgevoerd worden conform dit PvE. In de omgevingsvergunning is als voorschrift opgenomen dat dit PvE voor aanvang van de werkzaamheden goedgekeurd moet zijn. Daarnaast is in de ontgrondingenvergunning het voorschrift opgenomen dat met de ontgroning niet mag worden begonnen voordat door Gedeputeerde Staten is ingestemd met de afspraken die houder daaromtrent heeft gemaakt met een archeologisch adviesbureau. De afspraken omtrent archeologische begeleiding moeten in tweevoud aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring worden toegezonden. De begeleiding moet volgens de goedgekeurde afspraken ten genoegen van Gedeputeerde Staten worden uitgevoerd.</p> <p>Op deze wijze wordt zorgvuldig omgegaan met de archeologische verwachtingswaarde van het gebied.</p>		

provincie
GELDERLAND

nr	besluit	zienswijze	reactie op zienswijze	wijziging	wijziging besluit(en)
			Het gebied waar de brokstukken zijn gelegen, is opgenomen in de Gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk (vastgesteld op 22 april 2012). In de Gebiedsvisie wordt uitgegaan van het maximaal benutten van cultuurhistorische waarden. De ligging van de brokstukken is reeds bekend bij de gemeente Arnhem. Zoals met u besproken is de gemeente Arnhem de instantie die hierin bevoegd gezag is.		
3	Alle vergunningen	Dempen gemaalsloot: ondanks dat het gemaal niet meer regulier gebruikt wordt, heeft deze tijdens hoogwaterperiodes in de afgelopen jaren toch enige malen gedraaid omdat het de enige manier was om het vele water dat in de wijk Malburgen onder de dijk vanuit de Rijn binnenkomt voldoende af te kunnen voeren. Verzoek gemaalsloot niet te dempen, maar vanuit het gemaal tot waar deze gedempt zou moeten worden, een grote duiker aanbrengen die voldoende capaciteit heeft om het water vanuit het gemaal af te kunnen voeren.	<p>Het gemaal waaraan in de zienswijze gerefereerd wordt betreft het gemaal Brinkman-Visser aan de Gelderse Rooslaan (Bandijk) te Arnhem. Dit gemaal is niet meer in gebruik. Het waterschap slaat het water uit Polder Malburgen nu uit via het, meer westelijk gelegen en grotere, gemaal aan de Drielsedijk.</p> <p>Het gemaal Brinkman - Visser is tussen 2003 en 2007 nog sporadisch ingezet bij hoogwatersituaties om extra water uit te slaan. Het gemaal was toen nog operationeel in te zetten. In die situaties stond er echter al water in de Groene Rivier ('boven maaiveld') en vond afvoer van het overtollige water niet meer plaats via de gemaalsloot maar via de Groene Rivier. De gemaalsloot was in die situaties niet meer in gebruik als afvoersloot en dus niet noodzakelijk om het water af te kunnen voeren.</p> <p>Na 2009 is het gemaal niet meer ingezet.</p> <p>Ter hoogte van het lozingspunt van het gemaal Brinkman-Visser wordt een waterpartij gehandhaafd (om het gemaal herkenbaar te markeren). Indien op moment van extreme weersomstandigheden het gemaal Brinkman-Visser nog operationeel is en er gebruik van zou kunnen worden gemaakt, kan het water nog steeds op de Groene Rivier uitgeslagen worden. De gemaalsloot (of een grote duiker) is, zoals gezegd, niet nodig om water vanuit het gemaal af te kunnen voeren.</p> <p>Het dempen van gemaalsloot heeft dus geenszins</p>	geen	geen

provincie
GELDERLAND

nr	besluit	zienswijze	reactie op zienswijze	wijziging	wijziging besluit(en)
		<p>Er is geen aandacht voor wijk Malburgen en of het daar te droog of te nat wordt, maar er wordt alleen gekeken naar het belang van de rivier.</p>	<p>negatieve effecten voor de binnendijkse waterhuishouding.</p> <p>De effecten van de maatregel Uiterwaardvergraving Meinerswijk voor de geohydrologie en waterkwaliteit zijn weergegeven in het rapport “Uiterwaardvergraving Meinerswijk Geohydrologie en waterkwaliteit” (met referentie RW1809-303-70/torm/054). Uitsluitend het vergraven van de geul in de Groene Rivier (bouwsteen D) heeft een effect op de geohydrologie in de wijk Malburgen.</p> <p>In paragraaf 3.6 van het geohydrologisch rapport is beschreven dat (o.m.) de effecten op de grondwaterkwantiteit en de binnendijkse waterhuishouding als gevolg van het vergraven van de geul met behulp van een grondwatermodel zijn onderzocht.</p> <p>Met betrekking tot het aspect waterhuishouding is getoetst wat het effect is van het dempen van de gemaalsloot. Met betrekking tot de grondwaterkwantiteit zijn de veranderingen van de grondwaterstand binnendijs en de verandering in ontwateringsdiepte getoetst. Het is aldus niet juist dat – zoals indiener veronderstelt – er slechts aandacht is voor het belang van de rivier. De (geohydrologische) gevolgen van de maatregel voor de wijk Malburgen zijn zorgvuldig in kaart gebracht. Dit is gedaan door het uitvoeren van modelanalyses.</p> <p>De waterstanden tijdens de hoogwaterperiode van 2003 op de rivier en in Malburgen zijn gebruikt voor de modelanalyses. Het hoogwater in 2003 blijkt een hoogwater dat gemiddeld 1 maal in de 10 jaar voorkomt.</p> <p>Voor heel Malburgen is gekeken of het model</p>		

provincie
GELDERLAND

nr	besluit	zienswijze	reactie op zienswijze	wijziging	wijziging besluit(en)
		Monitoring en meten waterstanden: het rapport	<p>betrouwbaar genoeg de bestaande situatie weergeeft. Een model is daarbij een benadering van de werkelijkheid. In de modelanalyse is de werkelijkheid benaderd door de situatie in te voeren dat 'de geul is gegraven'.</p> <p>Vervolgens is voor heel Malburgen gekeken waar veranderingen optreden in de grondwaterstanden bij hoogwater. Uit de modelanalyses blijkt dat in een groot deel van Malburgen geen verandering optreedt</p> <p>Alleen in een zone nabij de Malburgsedijk en Waardmanspad is de conclusie dat significant een verandering in de grondwatersituatie optreedt. (Indiener woont buiten dit invloedsgedebied.) De grondwaterstanden kunnen daar in orde van 5 – 10 cm hoger zijn door meer kwel. De grootste verhoging vindt daarbij in de (beschermings)zone van de waterkering plaats en niet bij woningen dan wel in de straten. Omdat het water via de watergang naast het Waardmanspad kan worden opgevangen, leidt dit niet tot extra overlast ter plaatse.</p> <p>Aan de oppervlakte is er voor bewoners en weggebruikers geen sprake van verandering. De grondwaterstanden staan zeker nog 50 cm onder het laagste punt (op maaiveld) in het gebied. Informatie uit 2003 geeft ook aan dat het water ter plaatse nog ruim onder maaiveld stond.</p> <p>De conclusies worden gedeeld door gemeente, waterschap en Rijkswaterstaat. Om de resultaten uit de modelanalyses te staven, worden voor en tijdens de ontgraving peilbuizen geplaatst.</p>		

provincie
GELDERLAND

nr	besluit	zienswijze	reactie op zienswijze	wijziging	wijziging besluit(en)
		<p>geohydrologie en waterkwaliteit bevat onvoldoende gegevens om uitspraken te kunnen doen over wat voor effecten er te verwachten zijn alsmede om te beoordelen of na de uiterwaardevergraving negatieve effecten zullen optreden.</p>	<p>onderzoeken die zijn verricht om te beoordelen wat de effecten van het project 'uiterwaardvergraving Meinerswijk' zijn op diverse (milieu)aspecten en de omgeving. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd voorafgaand aan het indienen van de vergunningaanvragen en hebben geleid tot het projectontwerp dat nu uitgevoerd zal gaan worden, zoals opgenomen in de vergunningen en de beschikkingen.</p> <p>Voor het bepalen van de effecten waar in het rapport op wordt getoetst (waaronder de effecten als hiervoor genoemd) wordt gebruikt gemaakt van modellen. In paragraaf 3.1.3 van het rapport wordt beschreven welk modelinstrumentarium is gebruikt en hoe dit is aangepast ten behoeve van het opstellen van dit rapport. Een beschikbaar regionaal grondwatermodel is aangepast en getoetst aan de hand van beschikbare meetreeksen voor de huidige situatie. Vervolgens is de ontgraving van de geul in de Groene rivier ingevoerd en zijn resultaten vergeleken met de berekende gegevens voor de huidige situatie.</p> <p>Door gebruik te maken van modellen voor de effectberekening op de (grond)waterstanden is sprake van een benadering die de werkelijkheid op basis van beschikbare kennis en informatie zo goed mogelijk weergeeft.</p> <p>Daardoor is het mogelijk om te bekijken wat de effecten zijn in de toekomst met geul en zonder geul (i.e. 2020). Wanneer uitsluitend gebruik wordt gemaakt van de informatie op basis van geplaatste peilbuizen geeft dit een te beperkt beeld van de situatie in de toekomst, terwijl het juist van belang is inzichtelijk te hebben wat de effecten van de ingrepen zijn in de toekomst.</p> <p>De informatie van peilbuizen wordt met name gebruikt om</p>		

provincie
GELDERLAND

nr	besluit	zienswijze	reactie op zienswijze	wijziging	wijziging besluit(en)
		<p>Er is sprake van leemte in kennis en informatie bij het project omdat men in het rapport zegt te weinig metingen te hebben in de wijk Malburgen. Inspreker is van mening dat er meer informatie beschikbaar moet zijn omdat er vaker bij diverse projecten in de wijk peilbuizen zijn geplaatst. Een tekening waarop de gebruikte peilbuizen staan die voor het rapport Uiterwaardenvergraving Meinerswijk, Geohydrologie en waterkwaliteit zijn gebruikt is niet in de stukken aangetroffen. Niet duidelijk is in hoeverre de metingen ten behoeve van herinrichtingen, ontgrondingen en bodemverontreinigingen in de wijk zijn meegenomen in het rapport.</p>	<p>te toetsen hoe het model voor de lokale situatie presteert ten opzichte van de metingen uit de peilbuizen.</p> <p>Anders dan indiener veronderstelt, wordt op pagina 12 van het rapport Uiterwaardvergraving Meinerswijk geohydrologie en waterkwaliteit niet geconcludeerd dat men in feite onvoldoende gegevens heeft om vast te kunnen stellen wat de gevolgen zullen zijn voor de grondwaterstanden in de wijk Malburgen. Er wordt op deze pagina van het rapport slechts geconcludeerd dat door het ontbreken van deze gegevens de modelresultaten met enige voorzichtigheid moeten worden geïnterpreteerd, om welke reden is gekozen voor een worst-case aanpak, waarbij de stijghoogteveranderingen als maatgevend worden beschouwd. Deze passage zegt dus niets over de grondwaterstanden in de wijk Malburgen.</p> <p>Het plaatsen van peilbuizen heeft aanvullende meerwaarde om te monitoren wat de effecten van het graven van de geul in de Groene rivier zijn op de binnendijkse waterhuishouding. Daarom wordt in het rapport (op p. 25) aanbevolen om op enkele plekken nu al enkele peilbuizen te plaatsen, waarmee zowel de huidige situatie (nulsituatie) als het eventuele toekomstige effect gemeten kunnen worden. Dit geldt dan met name voor (het berekende invloedsgebied binnen) de wijk Malburgen. Het is vanwege deze aanbeveling dat Rijkswaterstaat op 24 en 25 augustus 2012 een zestal peilbuizen heeft laten slaan in Malburgen.</p> <p>Indiener constateert dat een kaart met daarop de peilbuizen die zijn gebruikt voor het onderzoek ontbreekt. Zoals eerder aangegeven is voor het bepalen van de effecten gebruik gemaakt van een bestaand</p>		

provincie
GELDERLAND

nr	besluit	zienswijze	reactie op zienswijze	wijziging	wijziging besluit(en)
		<p>Verzoek om het project ter hoogte van de wijk Malburgen enige jaren uit te stellen en om een meerdere jaren durende meetreeks te doen met verschillende variabelen (omdat de rivier niet ieder jaar even lang en even hoog staat) en na de uiterwaardvergraving dit ook te doen, zodat je een betrouwbaar beeld krijgt van de waterhuishouding in Malburgen.</p>	<p>modelinstrument en is geen gebruik gemaakt van informatie uit peilbuizen.</p> <p>Het bestaande modelinstrument dat is gebruikt is afkomstig uit een eerdere geohydrologische verkenning (Arcadis, Geohydrologisch onderzoek Meinerswijk, d.d. 11 februari 2011. - Dit rapport is als referentie opgenomen bij het rapport Uiterwaardvergraving Meinerswijk geohydrologie en waterkwaliteit.). Ten behoeve van deze verkenning is wel gebruik gemaakt van metingen uit peilbuizen om het te hanteren rekenmodel aan te passen en te toetsen. In bijlage 2 en 4 van het rapport Geohydrologisch onderzoek Meinerswijk, d.d. 11 februari 2011 zijn de locaties van de peilbuizen opgenomen.</p> <p>Uit de modelresultaten blijkt dat het gebied binnendijs, waar mogelijke verandering van de grondwaterstanden is berekend, beperkt is. Het aantal huizen binnen de invloedssfeer is beperkt (zie afbeelding 1.3 in bijlage 1). Deze situatie is in het geohydrologisch onderzoek beschouwd en integraal meegenomen in de afweging wel of niet door te gaan met het project.</p> <p>Gelet op voorgaande, zijn voorliggende onderzoeksresultaten voldoende betrouwbaar en is het niet noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren. Samen met de gemeente Arnhem en het Waterschap Rivierenland is geconstateerd dat de ontgraving doorgang kan vinden.</p>		

3.1 Bijlage 1: Afbeeldingen behorende bij de reactie op de zienswijzen

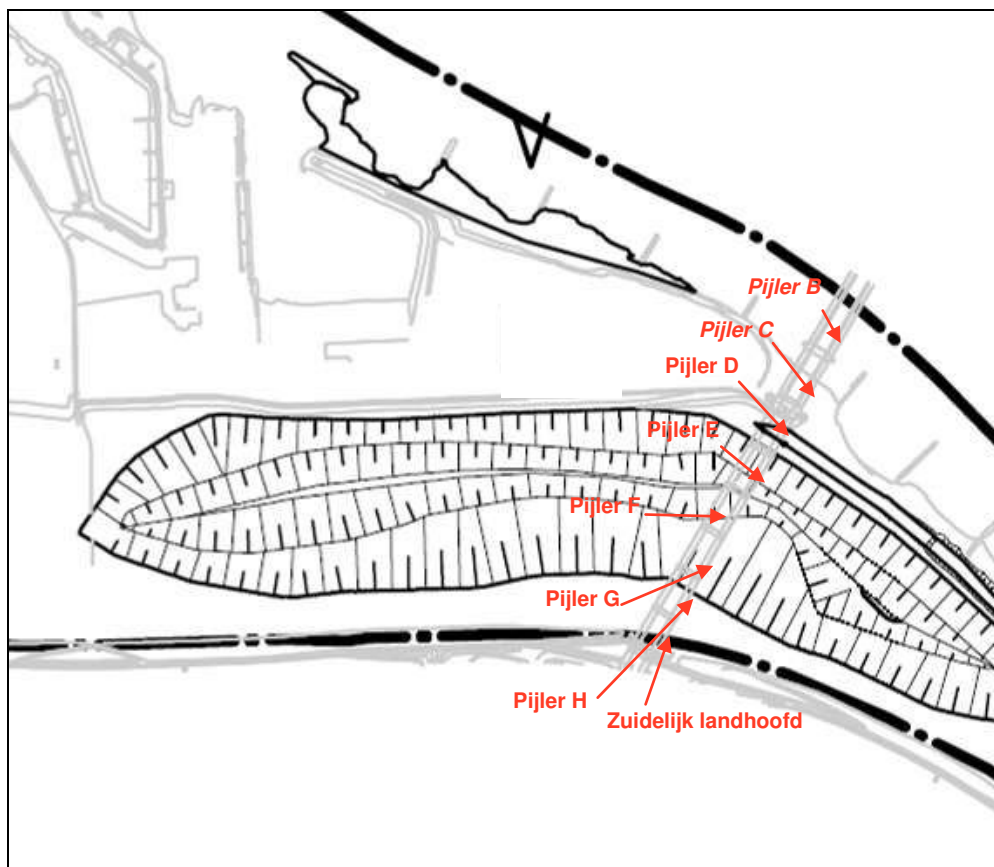
Afbeelding 1.1. Nummering en situering van de bouwstenen projectontwerp



Tabel 1.1. Beschrijving van de bouwstenen

bouwsteen		ingreep/toekomstige functie	type werkzaamheden
bouwsteen D		geul in Groene Rivier versterking brugpijlers John Frostbrug	grond ontgraven constructieve aanpassing
bouwsteen F	F1	verlaging zomerkade	grond ontgraven en verwerken
	F2-F3	geul ten westen van de Plas van Bruil	grond ontgraven
	F4	herstel Sleuteldam	grond verwerken
bouwsteen O*		aanleg instroomdrempel	grond verwerken
bouwsteen Q		dempen gemaalsloot	grond verwerken
bouwsteen V		weghalen van lage begroeiing en puin	-
bouwsteen W		weghalen van struweel tussen bomenlaan	-

Afbeelding 1.2. Bovenaanzicht John Frostbrug



Afbeelding 1.3. Berekende verandering van de grondwaterstand (in meters) als gevolg van de VKV

